

Stedenlink Studiereis

Dublin, Ierland

21 – 24 oktober 2003

immersion
the
lab

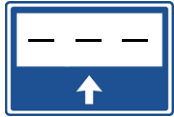
Samenstelling bundel: projectbureau Stichting Stedenlink

Stichting Stedenlink, het netwerk van kennissteden

Van Eeghenstraat 55
Postbus 2960
1000 CZ Amsterdam

t: +31 20 771 74 14
f: +31 84 870 70 24
e: info@stedenlink.nl
u: www.stedenlink.nl

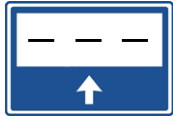

Inhoud

Inleiding	5
Waar staat Ierland in de kenniseconomie?	7
Belangrijke organisaties	11
Programma	14
Deelnemers	21
Achtergrondartikelen	21
<i>Markets Created a Pot of Gold in Ireland</i> Door Benjamin Powell	21
<i>A twist in the tail of the Celtic Tiger</i> Door Jas Kaminski	22
De Geschiedenis van Ierland in Vogelvlucht Door Landenweb	24
Handige reisinformatie	27
Notities	29

Inleiding

Ierland is nooit echt in staat geweest zich aan te passen aan het industriële tijdperk. Een gebrek aan grondstoffen, een geïsoleerde ligging, politieke spanningen met het Britse continent en een wegtrekkende bevolking stonden economische ontwikkeling lange tijd in de weg. Kleinschalige landbouw en veeteelt bleven tot ver in de twintigste eeuw de belangrijkste middelen van bestaan. Begin jaren negentig verkeerde de Ierse economie in een zorgbarende staat. Ierland liep economisch gezien ver achter bij de andere Europese landen en werd geteisterd door hoge werkloosheid, een enorme staatsschuld, en een flinke inflatie. Maar vanaf 1995 veranderde de situatie. Dankzij groeiende buitenlandse investeringen in de ICT sector en de farmaceutische industrie nam de economische activiteit in Ierland snel toe. Ierland werd de belangrijkste software en hardware exporteur in Europa en veel buitenlandse magnaten zoals als IBM, Intel, Motorola en Compaq vestigden zich op het eiland. Werkloosheidscijfers daalden en het bevolkingsgetal steeg tot een historisch hoogtepunt van 3.8 miljoen in 2000.

Welke factoren beïnvloedden deze fenomenale groei? Wat maakte het liefelijk groene eiland tot de befaamde 'Keltische tijger' die de internationale markt voor elektronische goederen en ICT diensten veroverde?

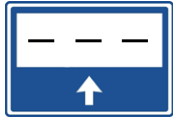
Buitenlandse bedrijven werden vooral aangetrokken door het gunstige ondernemingsklimaat in Ierland. Lage tarieven in de vennootschapsbelasting – slechts 10% voor buitenlandse bedrijven – maakten het land het ideale voorportaal tot Europa. Daarbij maakte Ierland, dat in 1973 toetrad tot de Europese Unie, gretig gebruik van Europese subsidies waardoor het land flink kon investeren in onderwijs en infrastructuur. In de periode 1995-2000 waren EU inkomsten gelijk aan 3% van het BBP. De aanwezigheid van een Engelssprekende, hoog opgeleide bevolking en een groot aantal beschikbare technici trokken bedrijven aan die zich bezig hielden met telecommunicatie en IT. Vooral voor ondernemingen die afhankelijk zijn van de creatieve input en technische expertise van hun werknemers is Ierland nog steeds de ideale vestigingsplaats.

Lidmaatschap van de Europese Unie had nog een ander groot voordeel. Ierland was eeuwenlang economisch afhankelijk van haar belangrijkste handelspartner Groot-Brittannië. Met het toetreden tot de EU had Ierland plotseling toegang tot een Europese markt waaraan het producten kon leveren. De combinatie van een groeiende output van producten en diensten met een grotere afzetmarkt had een positief effect op het succes van de Ierse economie.

Ierland's toekomst is vooralsnog onzeker. Critici beweren dat de successen van de jaren negentig op de helling staan: de hoge mate van afhankelijkheid van de Amerikaanse economie en een verzwakte dollar hebben de kracht van de Keltische Tijger al behoorlijk aangetast. Ierland beschikt niet over een 'eigen' grootmacht, er bestaat geen nationale onderneming als een Nokia of Philips die de Ierse economie overeind kan houden in tijden van internationale recessie. In de komende jaren zal blijken of er werkelijk een basis voor economische groei bestaat die ook op de lange duur kan worden gehandhaafd.

WAAR STAAT IERLAND IN DE KENNISECONOMIE?

M e n s e n

Opleidingsniveau

Ierland heeft een hoog opgeleide bevolking: bijna 50% van de 25-34 jarigen heeft hoger onderwijs genoten, terwijl dit in Nederland maar 27% is. Daarbij is er nog een groot verschil. Ierland staat in Europa bovenaan als het gaat om het aantal afgestudeerden in beta en techniek. Bijna 25% van de studenten kiest voor een beta richting, in Nederland is dit maar 5%.

Studiekosten

Het feit dat veel Ierse scholieren doorstromen naar universiteiten en technische hbo-instellingen (Technical Institutes) is ongetwijfeld het resultaat van gunstige financiële regelingen. Studenten betalen geen collegegeld, alleen een klein bedrag aan administratiekosten. Dit geldt ook voor buitenlandse studenten afkomstig uit de landen van de EU. Daarbij maken Ierse studenten aanspraak op extra financiële steun, die ze kunnen aanvragen bij de lokale overheid. Die bepaalt op basis van de inkomsten van de ouders/voogd of de student in aanmerking komt voor extra bijstand. Dit bedraagt 2500 € per jaar voor studenten die verder dan 15 mijl van de universiteit wonen en 1000 € voor alle anderen. De grens hiervoor ligt momenteel op een jaarinkomen van 13.760 €. Studenten wiens ouders afhankelijk zijn van een uitkering of die zelf een uitkering hebben en hun eigen studie moeten betalen krijgen een hoger bedrag ('top up grant').

De overheid heeft de afgelopen jaren erg z'n best gedaan om het hoger onderwijs toegankelijker te maken voor studenten die uit gebieden komen waar inkomens lager liggen dan het nationaal gemiddelde. Het zogenaamde 'Millennium Partnership Fund for Disadvantage', opgericht in 2000, investeert op lokaal niveau om de drempels naar hoger onderwijs te verlagen. Het fonds betaalt bijvoorbeeld kinderopvang, reiskostenvergoeding of boeken.

Selectie

Universiteiten en Technical Institutes hebben niet genoeg plaatsen voor iedereen die wil studeren. Daarom vindt er aan het begin van ieder schooljaar een selectie plaats. Op basis van eindexamencijfers kiezen de opleidingen de beste studenten uit. Vooral voor populaire opleidingen zoals geneeskunde, tandheelkunde of rechten zijn de eisen streng.

Onder andere door de opening van twee nieuwe universiteiten in Limerick en Dublin en de uitbreiding van een aantal Institutes of Technology is het aantal studenten in Ierland de afgelopen jaren fors gestegen. In 1965 studeerden er 21.000 studenten aan de Ierse onderwijsinstellingen, in 1997 waren dat er bijna 97.000. Het is de bedoeling dat dit er 120.000 zijn in 2005.

Blijven leren

Ierland scoort niet zo goed als het gaat om levenslang leren. Slechts 5.2% van de 25-64 jarigen volgt extra trainingen of een opleiding, het EU gemiddelde is 8.4%. Ook Nederland doet het beter dan Ierland wat levenslang leren betreft. De European Innovation Scoreboard testte zestien landen op deelname in levenslang leren en zette Nederland op nummer vijf en Ierland op nummer negen. In samenwerking met de overheid heeft het Ierse bedrijfsleven het programma Skillnets opgezet om levenslang leren te promoten daarmee het concurrerend vermogen van de Ierse economie te verbeteren. (www.skillnets.com) Skillsnet valt onder de verantwoordelijkheid van de Expert Group on Future Skills Needs die zich inzet om het algemene opleidingsniveau van de Ierse bevolking te verhogen.

ICT in onderwijs

Vergeleken met andere landen loopt Ierland achter met de toepassing van ICT in het onderwijs. Per honderd leerlingen zijn er 5 computers met internetaansluiting beschikbaar. Op dit punt heeft Ierland een grote achterstand in te halen, zeker in vergelijking met landen als het Verenigd Koninkrijk, Zweden, Finland en Denemarken. Hier ligt een uitdaging voor het National Centre for Technology in Education (NCTE) dat het gebruik van ICT op school moet stimuleren. (www.ncte.ie)

Netwerken

Buitenlandse bedrijven in Ierland

Ierland is een aantrekkelijk land voor buitenlandse bedrijven die zich in Europa willen vestigen. Een hoog opgeleide bevolking die Engels spreekt, een gunstig belastingklimaat en een grote hoeveelheid afgestudeerde bèta- en techniekstudenten hebben ervoor gezorgd dat een aantal internationale concerns zich in de jaren negentig op het eiland vestigden. Ierland is één van de koplopers als het gaat om projecten die gesponsord worden door buitenlandse fondsen. In 2000 Ierland ontving 10% van het Foreign Direct Investment (FDI) in de EU, met een bevolking van maar 1% van het Europese totaal. Het grootste deel van deze investeringen is afkomstig van Amerikaanse high-tech firma's die maar al te graag gebruik maken van Ierland's bekwaame ICT-specialisten. De ICT-sector heeft nu 100.000 banen waarvan meer dan de helft wordt aangeboden door buitenlandse bedrijven. Verschillende organisaties houden zich professioneel bezig met het aantrekken van buitenlandse bedrijven, waaronder de Irish Development Agency (IDA Ireland) en Enterprise Ireland (met name in de voedselindustrie of houtzagerij).

Samenwerking bedrijven en kennisinstellingen

In hoeverre er daadwerkelijk wordt samengewerkt tussen bedrijven en kennisinstellingen in Ierland is niet duidelijk. Wel bestaan er een aantal interessante constructies die deze samenwerking bevorderen. Het bovengenoemde Media Lab Europe is een universiteit, onderzoekslaboratorium en kunstenaarshonk in één. Hier wordt er op zeer creatieve manier geëxperimenteerd met het samenbrengen van verschillende disciplines. Media Lab Europe wordt gesponsord door grote ondernemingen als Nokia, Eircom en Ahold, maar deze nemen tegelijkertijd ook deel aan het creatieve proces.

Samenwerking tussen bedrijven en kennisinstellingen wordt ook actief gestimuleerd vanuit de overheid. Het Technology Foresight Fund dat wordt beheerd door de Science Foundation Ireland (onderdeel van Forfás) ondersteunt partnerships van wetenschappers, technici en bedrijven met subsidies tot 5 miljoen Euro per jaar. De organisatie Enterprise Ireland richt zich vooral op het promoten van 'industry-academic partnerships'. Universiteiten en technische hogescholen kunnen via Enterprise Ireland subsidies verkrijgen om fundamenteel onderzoek te verrichten en samenwerkingsverbanden met bedrijven op te zetten. Ook docenten of studenten die aan de universiteit een bedrijfje beginnen helpt Enterprise Ireland aan startkapitaal.

Buitenlandse studenten in Ierland

Een OECD-rapport plaatst Ierland op nummer 11 van 27 landen als het gaat om het percentage buitenlandse studenten aan universiteiten. Dit is een vrij lage positie als je bedenkt dat de toegankelijkheid van het Ierse onderwijs groot is. Engels is de voertaal en studenten afkomstig uit de landen van de EU hoeven geen collegegeld te betalen. Toch scoort Ierland internationaal gezien niet zo hoog als landen als het Verenigd Koninkrijk en Zwitserland. De overheid werkt hard aan verbetering, maar hierin lijkt het aantrekken van buitenlandse studenten voor talenscholen een prioriteit.

Digitale Infrastructuur

Breedband

Breedband internet is een belangrijke infrastructuur in een land dat steeds meer afhankelijk wordt van het gebruiken, vergelijken en delen van informatie. Op dit punt heeft Ierland te kampen met een lastig probleem. De Ierse telecom business werd in 1995 geprivatiseerd door de overheid met het doel een competitieve markt te creëren met verschillende aanbieders en prijzen. Dit is ten dele gelukt: in Dublin en omgeving bieden verschillende providers breedband internet aan voor redelijke prijzen. Maar buiten Dublin, waar de markt een stuk minder lucratief is, is het netwerk beperkt en liggen prijzen een stuk hoger. Vooral het midden- en kleinbedrijf ondervinden hier last van. Onder de paraplu van het National Development Plan 2000-2006 wordt daarom 200 miljoen Euro geïnvesteerd om de ontwikkeling van telecommunicatie infrastructuur te stimuleren in gebieden waar de marktwerking dat niet zal doen.

Internetgebruik

Internet wordt in Ierland niet op zo'n grote schaal gebruikt als in andere landen. Slechts 34% van de bevolking heeft een internetaansluiting thuis en het aantal uren internetten per gebruiker is laag in

vergelijking tot andere landen. Toch is de trend positief: tussen 2000 en 2003 is het aantal huishoudens met internetaansluiting gestegen met 14%. Daarmee mogen we concluderen dat Ierland op de goede weg zit.

I n n o v a t i e

R&D uitgaven

Uitgaven aan Research en Development (R&D) in Ierland zijn nu hoger dan ooit, maar het verschil met de internationale koplopers is nog steeds groot. In 2000 gaf de Ierse regering 0.3% van het BBP uit aan R&D, bedrijven in Ierland deden daar nog eens 0.9% bovenop. Ter vergelijking: in Zweden waren de totale R&D uitgaven door overheid en bedrijfsleven in datzelfde jaar 3.75%. Deze matige score zal op de korte termijn zeker verbeteren. Sinds 2000 wordt onder het National Development Plan tussen 2000 en 2006 2.5 miljard Euro geïnvesteerd in R&D in kennisinstellingen en het bedrijfsleven. Deze uitgaven zijn nog niet in de meest recente statistieken verwerkt. Daarbij heeft de regering 698 miljoen Euro ter beschikking gesteld voor onderzoek aan universiteiten en Technological Institutes en 635 miljoen Euro voor het Technology Foresight Fund. Dit fonds wordt beheert door de Science Foundation Ireland (de SFI is speciaal hiervoor gecreëerd als een afdeling van Forfás) en investeert in onderzoek in de ICT en biotechnologie sector.

High-tech starters

Ierland heeft een hoog aantal high-tech starters. Gezien de grote hoeveelheid afgestudeerden in de bèta en techniek komt dit niet geheel onverwacht. Ook de overheid draagt bij om technische start ups zo goed mogelijk te faciliteren. Dit gebeurt onder andere door het uitgeven van subsidies, bijvoorbeeld vanuit het Foresight Technology Fund, maar ook door het beschikbaar stellen van professionele bijstand (Mentor Network, Graduate Enterprise Ireland). Een mooi voorbeeld van dergelijke ondersteuning kan worden gevonden in de Digital Hub in Dublin. Hier wordt aan innovatieve starters kantoorruimte, breedband internet en een uitgebreid netwerk van gelijkgestemde jonge bedrijven geboden. Daarnaast stelt bemiddelaar Enterprise Ireland professioneel advies en venture capital beschikbaar om technostarters financieel te ondersteunen. Enterprise Ireland wordt gefinancierd door het National Development Fund en deels door de EU Structural Funds.

Octrooien

Een octrooi (patent) geeft een kennisontwikkelaar het recht deze kennis te exploiteren. Het aantal octrooien binnen een land zegt daarom iets over innovatiekracht. In 2002 waren er 65 octrooien per 1 miljoen inwoners in Ierland. Hierin loopt Ierland sterk achter vergeleken met Nederland (186), maar ook met de US, Zweden en Duitsland.

e - G o v e r n m e n t

Diensten aan burgers

De Ierse overheid werkt hard om alle publieke voorzieningen online te krijgen. Voorbeelden van overheidsdiensten die nu online beschikbaar zijn:

- Revenu Online Services (www.ros.ie)
- Belasting opgeven en betalen, directe toegang tot eigen gegevens.
- Welfare.ie, voor het downloaden van brochures en het invullen van formulieren, ook werkloosheid registratie.
- Infrastructure.ie, informatie over de infrastructuur in belangrijke industriële gebieden wat betreft transport en telecommunicatie netwerken, demografische gegevens, aanwezigheid universiteiten en HBO instellingen.
- Farmer IT Training, (www.client.teagasc.ie), Informatie en lesmateriaal over de toepassingen van IT op de boerderij.

De Information Society Commission (www.isc.ie) speelt een belangrijke rol in dit proces. De ISC is een onafhankelijk adviesorgaan waarin het bedrijfsleven, de sociale partners en de overheid vertegenwoordigd zijn en dat de minister-president adviseert op het gebied van ICT-beleid in de informatie samenleving. Binnen het overheidsapparaat zijn er ook een aantal instituties die zich bezig

houden met deze ontwikkeling. De belangrijkste zijn de Cabinet Committee on the Information Society en de e-Strategy Group of Secretaries General.

Persoonsgegevens

De zogenaamde Public Services Broker, die volgens planning in 2005 van start zou moeten gaan, moet het voorportaal worden naar tal van overheidsorganisaties. Om de kwaliteit van service aan de burger te optimaliseren probeert men nu waar mogelijk persoonsgegevens en databases aan elkaar te koppelen. Op deze manier hoeft de burger slechts één keer gegevens af te geven, die dan gedeeld kunnen worden door verschillende instanties. Via de Public Services Broker kan de burger in de toekomst wegenbelasting betalen, paspoorten aanvragen en zich inschrijven bij een woningbouwvereniging.

Cultuur

Ondernemerscultuur

In Ierland leeft er een cultuur die ondernemerschap stimuleert, meer dan in Nederland en de meeste andere Europese landen. In Nederland is men minder bereid de stap naar een eigen zaak te nemen en wordt de ondernemer gezien als een waaghals, iemand die zich onnodig risico's op de hals haalt. Ondernemers die het niet lukt het hoofd boven water te houden worden in Ierland aangemoedigd het nog een keer te proberen. De Nederlandse houding versus falende ondernemers is lang niet zo positief.

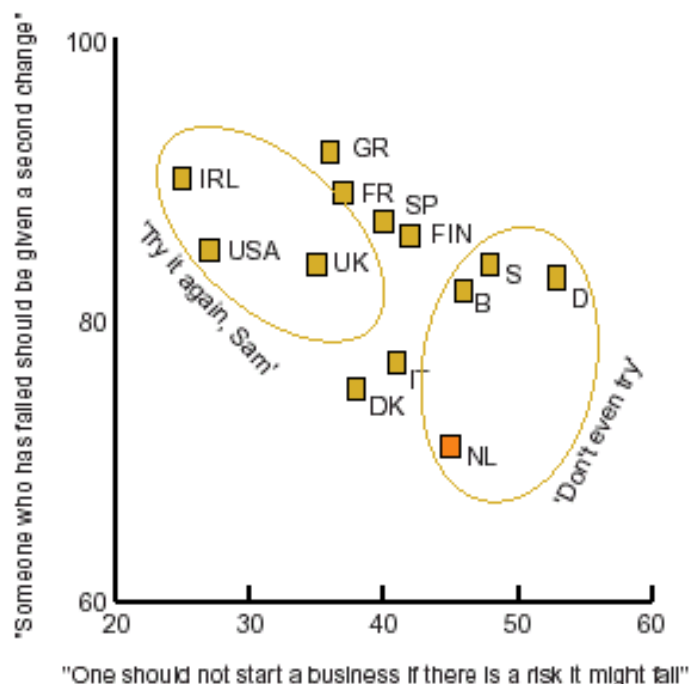
Creatieve industrie

Het gaat goed met de creatieve industrie in Ierland. Vooral in Dublin, 's lands culturele centrum, is het er vol van webdesigners, modeontwerpers, dj's, architecten, kunstenaars, journalisten en software bedenkers. De wijk Liberties, die door middel van een grootscheeps innovatieproject is omgevormd tot Dublin's 'Digital Hub', is een broedplaats van creatieve starters en onderzoekers.

Het bruisende imago van Dublin trekt niet alleen toeristen aan. Ook voor internationale bedrijven is een stad 'waar het gebeurt' vaak de beste plaats om een vestiging of zelfs hoofdkantoor neer te zetten. Ten eerste is er in zo'n stad nooit een gebrek aan hoogopgeleide mensen; ten tweede zullen de internationale werknemers van het concern graag wonen in een stad die bekend staat om haar culturele leven.

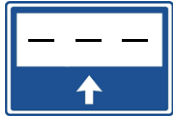
Andere cultuurfactoren

Als je kijkt naar Ierland's verbazingwekkende economische prestaties van de afgelopen jaren vraag je af of een bepaalde culturele setting heeft bijgedragen aan dit succes. Deze vraagstelling is moeilijk te beantwoorden, het gaat hier immers over een bepaalde sfeer die niet goed in woorden is te vatten. Ons vermoeden is dat er een gevoel van saamhorigheid in Ierland bestaat dat ertoe heeft bijgedragen dat de neuzen dezelfde kant opstonden in de tijd dat het land economisch in het slop zat. Ieren zijn in het algemeen trots op hun land en er heerst een mentaliteit van 'samen de schouders eronder'.

bron: EZ, 2002a

Belangrijke organisaties

Information Society Commission

De Information Society Commission is een onafhankelijk adviesorgaan dat de minister-president adviseert op het gebied van de informatiesamenleving. De ISC stelt zich tot doel het kabinet zo goed mogelijk te informeren over de mogelijkheden van ICT en hoe de overheid hiervan gebruik kan maken om service aan de burger te vergroten. In dit kader heeft de ISC een aantal rapporten uitgebracht en brengt de organisatie regelmatig professionele expertise samen om over deze onderwerpen verslag uit te brengen.

Het bestuur van de ISC wordt gevormd door een aantal kopstukken uit het bedrijfsleven, een voormalig universiteitsvoorzitter, de sociale partners en medewerkers van de overheid:

Dr Danny O'Hare (Chair)	Former President of DCU (Dublin City University)
Claire Cunningham	Aura Internet Services Ltd
Dr Christopher Coughlan	Hewlett Packard Company
Michael Byrne	Ennis Information Age Services
Jerry Shanahan	ICTU/Amicus
Colm Reilly	PA Consulting
Karen Hynes	Chambers of Commerce of Ireland
Inez Bailey	National Adult Literacy Agency
Donal Toolan	Forum of People with Disabilities
Rev Dr Eamonn Conway	Mary Immaculate College - University of Limerick
Robert Johnston	JLS Software Solutions
Clodagh O'Donnell	IBM
Dee Carri	Torque Management
Marion O'Neill	Kilkenny Information Age Town
Dr Patricia O'Hara	Western Development Commission
Christopher Took	Web Developer (resigned September 2002)
Brian Lennon	St Oliver's Community College, Drogheda
Kathryn Raleigh	IBEC
Joe Horan	South Dublin County Council
Peter Ryan	Department of the Taoiseach
Charles Stanley-Smith	Piercom Development

Eircom

Eircom is de belangrijkste leverancier van telecommunicatie voorzieningen in Ierland. Het bedrijf werd opgericht in 1984 als een overheidsdienst, maar is sinds 1999 een private onderneming. Eircom is één van de sleutelspelers in de discussie over breedband diensten in Ierland. Dit is een omstreven onderwerp, ADSL aansluitingen in Ierland zijn voor Europese begrippen erg prijzig en op veel plaatsen is aansluiting op het internet zelfs niet mogelijk. Eircom is er nogal eens van beschuldigd prijzen met opzet hoog te houden, hierbij gebruikmakend van haar monopoliepositie. Ook onder druk van de overheid (in oktober vorig jaar verklaarde de minister van communicatie, Dermot Ahern, dat zonder flat-rate internet Ierland nooit kan concurreren op de internationale) heeft Eircom sinds kort een aantal gunstig geprijsde diensten geïntroduceerd.

Ondanks alle negatieve berichtgeving houdt Eircom zich wel degelijk bezig met het promoten van breedbandinfrastructuur in Ierland. In 1996 nam Eircom het initiatief tot het project 'Information Age Town'. Het stadje Ennis ontving een subsidie van vijftien miljoen Ierse ponden voor investeringen in ICT projecten ten behoeve van de lokale bevolking. Het experiment, vergelijkbaar met de 'kenniswijk' in Nederland, leverde een aantal slimme oplossingen op. 4600 huishoudens in Ennis werden uitgerust met computers met internetaansluiting, er werd een 'self-healing' breedband netwerk aangelegd en een uitgebreide website werd opgezet om informatie te bieden over de omgeving, culturele evenementen, lokale sportclubs, etc.

I D A I r e l a n d

IDA Ireland (Irish Development Agency) zet zich in om buitenlandse investeringen binnen te halen en buitenlandse ondernemingen te overtuigen van het belang zich in Ierland te vestigen. IDA Ireland is deel van de Ierse overheid en werd opgericht in 1949 als onderdeel van het Department of Industry and Commerce dat verantwoordelijk was voor alle aspecten van industriële ontwikkeling. In 1994 werd de IDA opgesplitst in drieën: het huidige IDA Ireland (met de specifieke taak buitenlandse investeringen te promoten), Forfás en Enterprise Ireland bleven over. De IDA heeft wereldwijd kantoren die informatie verstrekken over de zakelijke mogelijkheden in Ierland. Op de website van de IDA zijn gegevens te vinden over buitenlandse bedrijven die zich al in Ierland hebben gevestigd, de belangrijkste handelscentra en informatie voor de pers.

F o r f á s

Forfás is een adviesorgaan dat de regering adviseert over wetenschaps-, technologie- en innovatiebeleid. Forfás werkt samen met een aantal organisaties die expertise in huis hebben en zorgen voor de uitvoering van een groot aantal projecten.

Voorbeelden hiervan zijn:

- IDA Ireland en Enterprise Ireland - over ondernemerschap en buitenlandse investeringen in Ierland;
- Science Foundation Ireland en Irish Council for Science, Technology and Innovation - promoten wetenschappelijk onderzoek en innovatie;
- National Competitiveness Council en Expert Group on Future Skills Needed – houden zich bezig met onderzoek en analyse op het gebied van internationaal concurrerend vermogen en economische groei.

Het bestuur van Forfás bestaat uit:

Peter Castells	Chairman
Sean Dorgan	Chief Executive, IDA Ireland
Dan Flinter	Chief Executive, Enterprise Ireland
Paul Haran	Secretary General, Department of Enterprise Trade and Employment
Prof. Michael Hillery	Chair of Manufacturing Engineering, University of Limerick
Rody Molloy	Director General, FÁS
William Murphy	Partner, Tynan Dillon and Company
Feargal O'Rourke	Partner, Taxation, Pricewaterhouse Coopers
Prof. Yvonne Scannell	Faculty of Law Trinity College
Toni Wall	Managing Director, Wall 2 Wall Limited
Martin Cronin	Chief Executive, Forfás
Jane Williams	Managing Director, The Sia Group Limited
Michael O'Leary	Secretary to the Board

M e d i a L a b E u r o p e

Media Lab Europe formuleert haar missie als 'expanding human potential through invention'. Naar voorbeeld van het MIT Media Lab in Boston brengt Media Lab Europe politicologen, beleidsmakers, zakenlieden, kunstenaars en onderzoekers met elkaar in contact om kennis te delen, met het doel nieuwe ideeën en producten te creëren. Media Lab Europe werd in juli 2000 opgezet door de Ierse overheid en MIT, midden in de Digital Hub in Dublin.

Het onderzoeksproces op Media Lab Europe speelt zich af in 'research groups' die zich richten op vier gebieden.

- **Everyday Learning**
creative tools and environments for learning through life and lifetime.
- **Human Connectedness**
the future of human relationships as mediated by technology.
- **MindGames**
the use of 'affective feedback' - defined as a combination of intelligent biofeedback and sensory immersive environments - to constructively affect a persons state of mind.
- **Palpable Machines**
the inter-dependent nature of sensory perception is explored as a potentially powerful means of enhancing interaction with computer-based tools and devices.

Media Lab Europe werkt samen met een groot aantal universiteiten (waaronder Royal College of Art London, Technische Universiteit Delft, Massachusetts Institute of Technology, University of Barcelona, London School of Economics en de Ierse universiteiten) en wordt financieel gesteund door verschillende grote bedrijven (zoals Nokia, Ahold, Eircom, British Telecom), die ook regelmatig bijdragen aan het creatieve proces.

Daarbij zijn er een viertal maatschappelijke diensten (St James Hospital, City Dublin Youth Services Board, South West Inner City Network, Digital Hub) waarmee Media Lab Europe regelmatig contact heeft.

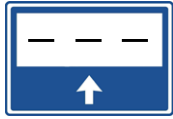
D i g i t a l M e d i a H u b

De Digital Media Hub is een initiatief van de Ierse regering, Dublin City Council, Enterprise Ireland en IDA Ireland. Met het doel de wijk Liberties nieuw leven in te blazen en Dublin tot een werelds centrum van digitale bedrijvigheid en creativiteit te maken werd voor de Digital Hub een tienjarig renovatieplan ontworpen waar in 2001 een begin mee werd gemaakt. De Digital Hub Development Agency, dat de ontwikkeling van de Digital Hub overziet, heeft in de afgelopen twee jaar al 130 miljoen Euro geïnvesteerd in nieuwe projecten, bedrijfsruimtes en onderwijsinstellingen. Ook is er een breedband netwerk aangelegd dat door alle gebruikers van de Digital Hub kan worden benut.

Het bestuur van het Digital Hub Development Agency ziet er als volgt uit:

William Burgess	Chairperson
Peter Cassells	Executive Chairperson National Centre for Partnership and Performance
Sean Dorgan	Chief Executive, IDA Ireland
John Fitzgerald	City Manager, Dublin City Council
Dan Flinter	Chief Executive Officer, Enterprise Ireland
Paul Kavanagh	Entrepreneur, Member of InfoComms
Jackie Harrison	Director - Social Policy, IBEC
Don Thornhill	Chairman, Higher Education Authority
Paul McGuinness	Managing Director, Principle Management Ltd.
Philip Flynn	Chief Executive Officer

Programma

Dag 1: Dinsdag, 21 oktober 2003

17.30	Meet at Schiphol at BTI World Travel Holland Balie in Hall 2 and we will proceed to Aer Lingus check-in	
19.20	Departure Amsterdam	Flight EI 609
19.55	Arrival in Dublin	
From 20.15	Transfer to Hotel by chartered bus ** Harrington Hall 70 Harcourt Street Dublin 2, Ireland Tel: +353 1 475 3497 Fax: + 353 1 475 4544 Web: www.harringtonhall.com	
20.45	Arrive at hotel and check-in	
21.00	Program kick-off and agenda review by Brenda Fischer (director The Immersion Lab, coordinator Helsinki trip) and a word of welcome by Wilbert Stolte . Snacks and drinks provided.	
22.30	Free time	

Dag 2: Woensdag, 22 oktober 2003

7.00	Breakfast at own leisure in hotel	
8.30	Departure for Meetings at the Information Society Commission	
9.00 – 10.00	Presentation and discussion by Mr. Andy O'Callaghan, Partner, PriceWaterhouseCoopers	Mr. O'Callaghan will speak on Ireland's Economic Miracle and "The Celtic Tiger – Unravelling the Myth" providing us with key insights into Ireland's past, present and future with a focus on their information society and e-commerce developments.
	Location: Information Society Commission	

10.00 – 10.15	Short Break	
10.15 – 11.15 Location: Information Society Commission	Presentation and discussion by Mr. Seamus Mulconry, Senior Manager, Government Services	Mr Mulconry's work at Accenture focuses on e-government in Ireland. He is also member of the ISC subcommittee on e-business.
11.15- 11.30	Short break	
11.30 – 12.30 Location: Department of the Taoiseach Government Buildings, Upper Merrion Street, Dublin 2 Tel: +353 1 6194344 E-Mail: Brian.McAufield@taoiseach.gov.ie	<p>Presentation and discussion with the Information Society Commission</p> <p>Agenda:</p> <ol style="list-style-type: none"> Goals, roles and priorities of the ISC Building the Knowledge Society report to Government <p>Speakers:</p> <p>Brian McAufield, Secretary-General of the Information Society Commission</p> <p>The chairs of the ISC sub-committees will be on hand for the discussions afterwards.</p>	<p>The Information Society Commission (ISC) is an independent advisory body to Government, reporting directly to the Taoiseach (Prime Minister). It draws on high-level representation from the business community, the social partners, and government itself. The ISC has a key role in shaping the evolving public policy framework for the Information Society in Ireland. It contributes to the policy formulation process, monitor progress, and highlights issues that need to be prioritised. The ISC has 21 members drawn from a broad range of interests. Its chairman is Dr Danny O'Hare, former President of Dublin City University. The Commission will serve until end-2004.</p> <p>The ISC have recently issued a report entitled Modernizing Public Procurement and in December 2002 a 72 page report to the government on "Building the Knowledge Society" with 7 initial recommendations amongst in the areas of Broadband, eGovernment, Skills and Learning, etc.</p> <p>www.isc.ie</p>
12.30 -13.00	Sandwich lunch and informal discussion	
13.00	Departure for Eircom by chartered bus	

<p>13.30 – 15.30</p> <p>Location: St. Stephen's Green</p> <p>Organizer: Teresa Burns</p> <p>Tel: T: +353 (0) 1 671 4444</p>	<p>Meeting with Eircom</p> <p>Topic:</p> <p>The broadband landscape in Ireland from a telecom operators point of view: regulatory, commercial and technological.</p> <p>Host:</p> <p>Cathal Magee, Managing Director of Retail</p> <p>Other Speakers:</p> <p>John Quist, Director, Business & Product Portfolio, eircom Retail</p> <p>John Mangos, Head of Access, Business & Product Portfolio, eircom Retail.</p> <p>Note: Stedenlink will give a short presentation on broadband in the Netherlands</p>	<p><i>eircom</i> is Ireland's leading communications company, providing a comprehensive range of advanced voice, data and Internet services. The company, which was formerly known as Telecom Éireann, was established in 1984 when it became a semi-state company.</p> <p>Following its acquisition by Valentia, <i>eircom</i> is a privately owned company and no longer has its shares / securities quoted on the stock exchange.</p> <p>Eircom Retail has launched a nationwide broadband promotion aimed at driving the take up of broadband in Ireland. At the moment there are 850,000 telephone lines broadband enabled and they aim to increase this dramatically through the special promotion and a major marketing and advertising campaign highlighting how broadband can change the way we live and work.</p> <p>www.eircom.ie</p>
<p>15.30 – 17.00</p>	<p>Free time</p>	
<p>17.00</p>	<p>Meet up in lounge hotel and departure for Royal Netherlands Embassy</p>	

<p>18.00 – 19.30</p> <p>Location: Ambassador's Residence 5, Brighton Road Fox Rock, County Dublin</p>	<p>Reception at the Royal Netherlands Embassy</p> <p>Meet Ambassador van der Velden and guests from our hosting companies</p> <p>Organizer: Marloes Albers, Information Officer</p> <p>Tel: (01) 269 3444 Fax: (01) 283 9690</p>	
--	---	--

19.30	Return to Dublin City	
20.30 – 22.30	Dinner in the Temple Bar area Gallagher's Boxty House – home of traditional Irish food 20 Temple Bar, Dublin Tel: (01) 677 2762	Temple Bar is not only Dublin's Cultural Quarter, but a lively, bustling and cosmopolitan area in the heart of Dublin City. This small area boasts a dazzling choice of restaurants, cafes, bars, hotels and shops to suit all tastes and pockets, all within easy walking distance of Temple Bar's many cultural centres and galleries. Its narrow cobbled streets are pedestrianised and are ideally suited to a leisurely stroll through the quarter. www.templebar.ie
22.30	Return to hotel by taxi or free time in Temple Bar area	

D a g 3 : D o n d e r d a g , 2 3 o k t o b e r 2 0 0 3

7.00	Breakfast at own leisure	
8.30	Departure for City of Dublin	
9.00 – 11.00	Meeting with City of Dublin Speakers: <ul style="list-style-type: none"> • Michael Stubbs on roll-out of broadband • Ms. Una Tubridy on a "smart building" • Peter Finnegan on dublincity.ie • Dick Gleeson <i>Note: Stedenlink will give a short presentation on broadband and ICT in Dutch cities.</i>	The City of Dublin has launched dublie.ie portal site which is envisioned will become a central focus for business and community activity in the city and a gateway to the city of Dublin. It is designed to drive the e-agenda in Dublin. Dublin's Lord Mayor Michael Mulcashy has as his theme for his term of office as Information and Communication. The portal is also intended as a measure towards tackling the digital divide in the city, and it will be available through television as well as through PC's. Their ambition is to establish Dublin as they most competitive, leading edge e-enabled city in the world. www.dublincity.ie

11.00	Departure for the Digital Hub	
11.30 – 14.15	<p>Meeting and working lunch with The Digital Hub</p> <p>Location: 10-13 Thomas Street, Dublin 8</p> <p>Organizer: Jenny Cotter</p> <p>Tel: + 353 14806200</p> <p>E-Mail: jcotter@thedigitalhub.com</p>	<p>The Digital Hub is an initiative of the Irish government to create an international digital enterprise area in Dublin city. The sponsoring partners are: The Government, through the Department of Communications, Marine & Natural Resources, Dublin City Council, Enterprise Ireland and IDA Ireland</p> <p>Through the Department of Communications, Marine & Natural Resources, €130 million of public funds has already been committed for The Digital Hub and for Media Lab Europe, a third-level research and education centre already located in The Digital Hub.</p> <p>The core development of approximately nine acres, is located within the historic Liberties area in Dublin's city centre.</p>
14.15	Departure for Trinity College or free time	
15.45 – 22.00	<p>Recreation program and group reflection at Trinity College</p> <p>location: Trinity College Dublin College Green Dublin 2 Ireland</p> <p>Agenda:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Guided tour of Trinity College historical buildings, libraries and gardens (15.45 – 16.45) – <i>optional. Meet by the front arch of the College. Our guide is Mr. Joseph O’Gorman.</i> 2. Group reflection and discussion facilitated by Wilbert Stolte (17.00- 19.00) Location: “The 1592” 3. Pre-dinner drinks at the “Front Hall” of the 1592 4. Dinner in private dining room at “The 1592” at Trinity College (19.30 – 22.30) 	<p>The University of Dublin, founded in 1592, is the oldest university in Ireland. Trinity College is the sole constituent college of the University. At present there are over 12,000 students and 1,200 staff members working on the College campus.</p> <p>Standing on a self-contained site in the heart of Dublin, the College covers some 40 acres of cobbled squares and green spaces, around buildings which represent the accumulated architectural riches of nearly three centuries. Its thirteen and a half thousand staff and students form a compact academic community and are at the same time an intimate part of the city's life.</p> <p>Trinity College is one of Irelands leading historical sites attracting in excess of half a million visitors every year. (www.tcd.ie)</p>

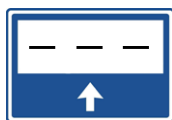
22.30	Free time
-------	-----------

Dag 4: vrijdag 24 oktober 2003

7:00	Breakfast at own leisure and check out, bring luggage to bus	
8:00	Departure for Forfás	
8.30 – 11.00	<p>Meeting with Forfás</p> <p>Speakers:</p> <p>Adrian Devitt, Senior Policy Analyst, Infrastructure and Enterprise Policy Unit</p> <p>Dr. Gerardine Costello, Science and Technology Division, Policy and Planning</p>	<p>Mission statement</p> <p>To lead the development of public policy for the promotion of enterprise and technological development in Ireland for the benefit of all by advising on policy to sustain competitiveness and growth and supporting and maintaining cohesion among the development agencies of the Department of Enterprise, Trade and Employment.</p> <p>Functions of Forfás</p> <p>Forfás is the national board responsible for providing policy advice to government on enterprise, trade, science, technology and innovation in Ireland. Legal responsibility for the promotion and development of these sectors is vested by the State, through the Department of Trade, Enterprise and Employment, in Forfás. The board fulfils its mandate either directly or by delegating responsibility to associated agencies with which it has a close working relationship.</p> <p>www.forfas.ie</p>
11:00	Departure for the airport	
12.40	Flight leaves for Amsterdam	Flight number EI 606
15.25	Arrival at Schiphol	

Deelnemers

A l m e r e

Wim Faber, Wethouder EZ en vice-voorzitter Stedenlink
Frank Halsema, ICT programma manager EZ

A m s t e r d a m

Maurice Paulissen, adviseur Bureau Informatisering Amsterdam

A r n h e m

Robert Gast, wethouder
Peter Karssenbergh, adviseur ICT

D e n H a a g

Wilbert Stolte, wethouder en voorzitter Stedenlink
David Moolenburgh, adviseur

D e v e n t e r

Gosse Hiemstra, wethouder en penningmeester Stedenlink
Oscar Wijsman, projectleider DevEnter Breed en DevEnter Digitaal
Arno Groenendijk, programma manager publieke dienstverlening

E i n d h o v e n

Wim Claassen, wethouder
Robert Elbrink, adviseur

E n s c h e d e

Erik Helder, wethouder EZ
Joop Hassink, wethouder ICT
Frans Veldkamp, producthoofd ICT Facilitair Bedrijf
Hans Koenders, beleidsadviseur ICT

H e l m o n d

Cees Bethlehem, wethouder
Ad de Kroon, gemeentesecretaris

L e e u w a r d e n

Jan Fokke Martini, directeur ICT Center Friesland
Heleen Kerkhof, senior adviseur
Robert van der Wal, projectleider breedband

T i l b u r g

Hans Janssen, wethouder EZ
Sandra Koster, beleidsmedewerker EZ

Z o e t e r m e e r

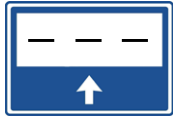
Harry Kotey, projectadviseur
Rien de Vries, programma manager
Hans Weststrate, senior informatiebeleid

O r g a n i s a t i e

Brenda Fisher-Campbell, directeur Immersionlab
Minouche Besters, projectbureau Stedenlink
Hans Westerhof, projectbureau Stedenlink
Joen van der Steenhoven, medeoprichter Nederland Kennisland

Markets Created a Pot of Gold in Ireland

by Benjamin Powell

Benjamin Powell is a Social Change Fellow at the Mercatus Center in Arlington, Va. He has a forthcoming article "Economic Freedom and Growth: The Case of the Celtic Tiger" in the Winter 2003 Cato Journal, published by the Cato Institute.

Over the last 10 years Ireland has catapulted from Europe's economic backwater to the forefront of European economies. More recently Ireland's economic growth has slowed. Although many observers attempt to attribute Ireland's success to funds transfers from the European Union, more careful observation shows that Ireland's success should be attributed to an increasing reliance on free markets.

In 1987 the Irish Republic's per capita income hovered at 63 percent of the United Kingdom's. From 1990 to 1995 Ireland's economy grew at more than 5 percent per year and from 1996 to 2000 it raced at more than 9 percent a year. Today, Ireland's \$25,500 per capita income bests the United Kingdom's per capita average by \$3,200. The country's astounding 10-year economic history has led some to dub Ireland the Celtic Tiger. Understanding the causes of Ireland's success can help Ireland avoid policy mistakes during its current slower growth that would undermine its future potential.

After a stagnant 13-year period with less than 2 percent growth, Ireland took a more radical course of slashing expenditures, abolishing agencies and toppling tax rates and regulations. At the same time, the government made credible commitments not to engage in deficit spending or inflate the currency. Ireland's long history of free and open trade has also played a role in its recovery. However, only since freeing other aspects of its economy by lowering taxes, decreasing regulation, maintaining low inflation, and providing a stable fiscal environment has Ireland been able to grow rapidly enough to surpass greater Europe's standard of living.

Ireland's progress is reflected in *The 2002 Index of Economic Freedom* published by the *Wall Street Journal* and The Heritage Foundation, which ranked Ireland the world's 4th freest economy. Many outside observers attribute Ireland's success in improving its standard of living over the last 15 years to subsidies from the EU. In fact, though, EU subsidies do nothing but hinder consumer-satisfying economic development.

Agricultural subsidies are one component of EU transfers and are an example of how well-meaning transfers can get in the way of economic development. The subsidies boost rural incomes, but they retard economic adjustment by keeping rural populations artificially high. Some of these workers could produce more valuable products by moving to the cities. As long as people are subsidized to stay in particular professions, Ireland will not fully exploit its comparative advantage in the international division of labor. This depresses incomes and slows growth.

The presence of EU funds retards growth in another way as well. Although the total supply of entrepreneurs varies among societies, the productive contribution of the society's entrepreneurial activities varies much more because of their allocation between productive activities, such as innovation, and unproductive activities, such as lobbying for government subsidies or privileges. The presence of EU funds creates a pot of gold for Irish entrepreneurs to seek. This will cause some entrepreneurs, who were previously engaging in productive and innovative activity, to lobby for subsidies instead. This lobbying wastes both physical and human resources that could have been used to satisfy consumer demands and increase economic growth. Not surprisingly, when comparing EU transfers and economic growth rates, we find no positive relationship.

If the subsidies were a major cause for Ireland's growth, we would expect Ireland's growth to be highest when it was receiving the greatest transfers. But growth rates and net transfers as a percent of

GDP have actually moved in opposite directions during Ireland's higher growth rates in the 1990s though. Ireland began receiving subsidies after joining the European community in 1973. Net receipts from the EU averaged 3 percent of GDP during the period of rapid growth (1995-2000), but during the low growth period (1973-1986) they averaged 4 percent of GDP. In absolute terms, net receipts were at about the same level in 2001 as they were in 1985. Throughout the 1990s Ireland's payments to the EU budget steadily increased from 359 million Euro in 1990, to 1,527 million Euro in 2000. Yet, in 2000, the receipts in from the EU were 2,488 million Euro, less than the 1991 level of 2,798 million Euro. Ireland's growth rates have increased while net funds from the EU remained relatively constant and have shrunk in proportion to the size of Ireland's economy.

If the subsidies were really the cause of economic development in Ireland, we would also expect other poor countries in the EU, which receive subsidies, to have high rates of economic growth. EU Structural and Cohesion Funds represented 4 percent of Greek, 2.3 percent of Spanish, and 3.8 percent of Portuguese GDP. None of these countries achieved anywhere near the rate of growth the Irish economy experienced. Spain averaged 2.5 percent GDP growth, while Portugal averaged 2.6 and Greece averaged only 2.2 percent growth from 1990-2000.

The remarkable success Ireland has experienced in improving its economic performance over the past 15 years is due to market-based forces. Although EU subsidies have been present, they have not been the driving force and may actually be holding Ireland back from growing faster. A policy environment that promotes economic freedom, enabling private entrepreneurs to promote economic development was the key to creating the Celtic Tiger.

Although these policies have been remarkably successful, they cannot prevent normal fluctuations in the economy. The correct institutional environment fosters long term economic development. In the short run, normal business cycles will still occur. It is not surprising that as the US has dipped into a recession, Ireland, a major trading partner with the US, has experienced slower growth and increased jobless claims.

The greatest danger for Ireland is that the short-run fluctuation will cause them to undermine the very policies and environment that created the 'Celtic Tiger' in the first place.

Bron: website Cato Institute, <http://www.cato.org/dailys/04-21-03.html>

A twist in the tail of the Celtic Tiger

By Jas Kaminski

For a decade Ireland was flying high; now it's looking distinctly green, reports Jas Kaminski in Dublin. Allied Irish may be the biggest, but it is only the latest in a string of disasters that have rocked the Celtic Tiger economy.

Take Ireland's largest recruitment company, the Marlborough Group, for example. The dream of plumber-turned-chief executive David McKenna went down the drain last month, with competitors cherry-picking pieces from a bank-appointed receiver. Marlborough was more than just Ireland's top recruitment company; it 'typified the dream of the Celtic Tiger', said the Irish Independent newspaper following its collapse.

McKenna floated the company in Dublin and London in 1997, and two years later Marlborough was valued at €165 million (£105m) - €5.35 a share. It thrived on the back of the Nineties boom that created severe labour shortages and helped reverse the destructive tide of years of emigration. Its decline followed reduced revenues as a result of the slowdown in the economy, a growing debt problem inherited from acquisitions, and McKenna's failure to adapt from successful entrepreneur to manager of a successful business. Shares fell to 17 euro cents last month, valuing the once high-flying company at a mere €5 million, as last-ditch efforts to save Marlborough failed.

Then, last month, Allied Irish Banks became the latest company in the republic to experience difficulties. Others have not escaped the effects of the slowdown. With the Irish Central Bank predicting growth in the economy of around 3 per cent this year, from the hectic 9 per cent-plus yearly

growth enjoyed between 1994 and 2001, the rapid economic development synonymous with the Celtic Tiger has come to an end. The boom of the past decade transformed the landscape, with new roads, new housing developments and massive infrastructure projects. But now the pinch can be felt everywhere as unemployment rises and explosive property prices slow, both for the first time in a decade.

The Permanent/TSB house price index last month showed that house prices grew nationally by only 2.4 per cent in 2001, compared with 20 per cent in 2000. Last year's (January-to-January) growth was the lowest since the index began in 1996. While unemployment is at a historic low of just over 4 per cent, it is rising and is expected to grow to around 5 per cent in 2002, according to the Economic and Social Research Institute. The number of notified redundancies last year was the highest since 1998, and the trend has continued this year. Company liquidations last year were up by 33 per cent, and foreign investment has slowed or stopped - as in the case of Gateway Computers, which has upped sticks, shedding all its workers.

The Irish dream - which saw growth soar high above that of its EU partners - was shattered by the after-effects of 11 September, the shrinking world economy and the long-term damage done by foot-and-mouth disease to trade, agriculture and tourism.

The Irish stock exchange's (Iseq) largest company, pharmaceuticals firm Elan, went into free fall in January, losing more than 60 per cent of its share value, as its own Enron-style off-balance-sheet accounting practices were revealed by the Wall Street Journal. The following month, Ireland's largest bank, AIB, also fell from pole position on the Iseq as news broke of a \$691 million fraud by an insider. The immediate aftermath saw shares in AIB tumble by close to 20 per cent, but they have since recovered on rumours of a possible takeover bid.

One of Ireland's new-economy successes, online security company Baltimore Technologies, has shrunk almost beyond recognition. Like many dotcoms, which were inflated on the back of market hype and unrealistic expectations, it has suffered over the past two years. Baltimore's market capitalisation has fallen from a spectacular £7 billion in March 2000 to just £32 million this year. Its talisman, chief executive Fran Rooney, resigned last July following an earnings-warning fiasco and overstated earnings at its Asian offices. After many years of above-average growth, the Iseq is one of the worst performing stock market indices, down by 11 per cent so far this year.

Even 'trophy' companies, such as the state-owned airline Aer Lingus and the Irish Times, have run into difficulties. Declining revenues and high running costs exposed by 11 September leave Aer Lingus hard-pressed to find a trade buyer. It has jettisoned 2,000 employees - along with ambitious plans for a flotation later this year. The Irish Times, with cash reserves eaten up by a €76m outlay on a new printing press, loss-making new titles, high operating costs and a haemorrhaging internet portal, has to cut staff numbers by a third, and is borrowing to pay its current wage bill. The growing economic malaise has already had a knock-on effect on the public finances, with lower tax revenues signalling a widespread contraction in economic activity. Even the Fianna Fail-led government, after many years of running an annual budget surplus, this year managed to avoid borrowing only by creative accounting not seen in Ireland since the beginning of the Nineties, when things were a lot worse.

The growing shift in economic affairs means the outgoing coalition government will be lucky not to become a hostage to fortune on general election day, looming in May. Ireland is a small, open economy, so much of what happens next depends on the international outlook, and especially on the prospects for a quick turnaround in the US. But for many, the slowdown to a more moderate and sustainable rate of economic expansion indicates that the economy is finally showing signs of a soft landing. In the meantime, however, the fall of two high-profile Irish companies, Elan and AIB, in successive months has put Ireland Inc under the spotlight and threatens its international reputation.

Bron: The Observer, Sunday March 17, 2002
<http://observer.guardian.co.uk/business/story/0,6903,668726,00.html>

De geschiedenis van Ierland in vogelvlucht

Door Landenweb

Ongeveer 6000 jaar voor Christus vestigden zich in Ierland kleine groepjes jagers. Met name aan de noord- en oostkust zijn vuurstenen wapens en werktuigen gevonden. In de late steentijd (v.a. 3000 voor Chr.) drongen vanuit het Middellandse-Zeegebied en de Atlantische kust andere volken Ierland binnen. Zij bedreven wat landbouw, hielden dieren en stichtten vele megalithische grafmonumenten. Het bronzen tijdperk duurde van ongeveer 2000 voor Chr. tot 500 voor Chr. Van die periode zijn nog veel wapens, gereedschap en (o.a. gouden) sieraden te zien in het National Museum te Dublin. Vanaf de vijfde eeuw voor Chr. vielen de uit Spanje, Frankrijk en Zuid-Duitsland afkomstige Kelten in golven Ierland binnen. Ze hadden ijzeren wapens en o.a. daardoor weinig moeite de autochtone bevolking te onderwerpen. De Kelten spraken een Indo-Europese taal, de basis voor het Iers of Gaelic. De Kelten leefden volgens het clansysteem. Zo'n 150 kleine koninkrijkes (tuatha) met aan het hoofd een opperkoning (Ard Rí). Het Keltische volk was verdeeld in drie klassen, de vrijen (krijgers), de onvrijen (o.a. druïden, muzikanten en dichters) en slaven. De Keltische samenleving kende geen schrift maar had wel een hoog aangeschreven vertelcultuur. De Romeinen lieten de Kelten met rust waardoor de Keltische cultuur tot grote bloei kon komen. De val van het Romeinse rijk, vanaf de derde na Chr., leidde tot een periode die ook wel de "Golden age" genoemd werd. In 432 kwam St. Patrick naar Ierland en bekeerde binnen enkele tientallen jaren heel Ierland. St. Patrick en zijn volgelingen stichtten overal kerken en kloosters en introduceerden bovendien het Latijnse alfabet. Door de problemen op het vasteland van Europa (o.a. de Volksverhuizing) was het relatief rustig in Ierland. Vele geleerden en kloosterordes vluchtten naar Ierland waardoor kunsten en wetenschap opbloeden. De kunst van het schrijven en het illustreren bereikte een zeer hoog niveau; het Book of Kells behoort tot de mooiste geïllustreerde manuscripten uit die periode.

Aan de Golden Age kwam een einde door de invallen van de Vikingen. Vooral de kloosters werden geplunderd. Langs de kust werden door de Vikingen handelsposten gevestigd waaruit later steden zoals Dublin, Waterford en Cork ontstonden. Ook voerden ze de geldeconomie in. In 1014 werden de Vikingen verslagen bij Clontarf. Hierna versnipperde het land en viel ten prooi aan onderlinge twisten. Één van die afgezette koningen riep de hulp in van Anglo-Normandische troepen (Engeland en Normandië waren in die tijd door een personele unie verbonden) en dat was het begin van een bijna 800-jarige overheersing door de Engelsen. De Ieren verzetten zich uiteraard hevig tegen de bezetters en het lukte de Anglo-Normandiërs niet om de Ieren echt te onderwerpen. Integendeel, de Anglo-Normandiërs gingen min of meer op in de Ierse bevolking en namen gebruiken en taal over. In de vijftiende eeuw werden grote delen van Ierland dan ook overheerst door de FitzGeralds uit Kildare, een Anglo-Normandisch geslacht. Een grote verandering ving aan met de breuk van Hendrik VIII met de Katholieke kerk. Hendrik stelde zichzelf aan het hoofd van de eigen Anglicaanse kerk, die hij natuurlijk ook in Ierland wilde invoeren. De Ieren weigerden echter en bleven Katholiek, zelfs toen Hendrik kloosters sloot en het priesterschap verbood. Na de verloren opstand van 1534 werd Ierland in 1540 verdeeld in 32 graafschappen, een indeling die nog steeds bestaat.

In de loop van de zestiende eeuw onderwierpen de Tudor vorsten Hendrik VIII, Edward VI, Mary I en Elisabeth I geheel Ierland en ging de Keltische orde langzaam ten onder. In 1558 verbood Elisabeth I het opdragen van de heilige mis, waarna de Katholieke kerk ondergronds ging. Ulster (Noord-Ierland) bood de meeste weerstand tegen de politiek van Elisabeth I. Een drie jaar durende opstand volgde, maar ging verloren. Gevolg was dat veel Ierse leiders vluchtten naar het Europese vasteland, de "Flight of the Earls". Op dat moment werd Ierland volledig overheerst door de Engelsen. De zes noordelijke graafschappen kwamen in bezit van Schotse en Engelse protestanten, tot grote woede van de Katholieke Ieren. Hier begon in feite de tweedeling van Noord-Ierland die tot op de dag van vandaag voor vele problemen gezorgd heeft. In 1641 kwamen de Ieren weer in opstand tegen de Engelsen die door Oliver Cromwell, die in Engeland na een burgeroorlog aan de macht was gekomen, bloedig werd neergeslagen. Tienduizenden Ieren vonden de dood. In 1660 herstelde de monarchie zich in Engeland en kregen de Ieren weer hoop op rechtsherstel. Jacobus II werd echter opgevolgd door de protestante Willem III (van Oranje) die na de Battle of the Boyne in 1690 het protestantse overwicht herstelde. De kleine groep protestanten voelde zich toch niet veilig tegenover de grote massa Katholieken die in grote armoede leefden. Tussen 1695 en 1705 werden de "Penal Laws" ingevoerd, die de Katholieke Ieren bijna al hun rechten ontnam. Als reactie hierop emigreerden vele Ieren naar de Verenigde Staten. De Ieren die bleven probeerden ondergronds de Ierse cultuur te behouden. In 1778 werden de Penal Laws wat verzacht o.a. doordat Engeland verschillende oorlogen

voerde en bang was voor een grote opstand in Ierland. Er werd zelfs een, weliswaar uit protestanten bestaand, parlement geïnstalleerd. De idealen van de Franse Revolutie in 1789 leidde tot de oprichting van de United Irishmen door Theobald Wolfe Tone.

Zij streefden naar een onafhankelijke Ierse Republiek met gelijke rechten voor protestanten en katholieken. In 1794 werden dit soort organisaties door de Engelsen verboden. In het noorden daarentegen wilden de protestanten niets liever dan bij Engeland blijven. De nu nog steeds bestaande Orange Order en de Engelsen onderdrukten dan ook een poging tot revolutie in 1798 door Tone. Door de Act of Union van 1800 werd het beperkte Ierse zelfbestuur weer teruggedraaid en Ierland in zijn geheel bij het Verenigd Koninkrijk ingelijfd. Dit zou tot 1921 duren. In de 19e eeuw herstelde de katholieke kerk zich enigszins met als hoogtepunt het innemen van een zetel in het Engelse parlement door de katholieke David O'Connell. Tussen 1845 en 1847 leed Ierland honger door drie opeenvolgende mislukte aardappel oogsten (Great Famine). Anderhalf miljoen Ieren stierven van honger of door epidemieën. Eveneens anderhalf miljoen Ieren emigreerden naar met name de Verenigde Staten en Australië. De Engelse regering bood nauwelijks hulp, integendeel: de export van graan, vlees en zuivel naar Engeland ging gewoon door.

In 1872 kregen de Ierse pachters door de invoering van geheime verkiezingen iets meer rechten. Ze vonden dat echter niet genoeg en richtten de Land League op. Overal werd actie gevoerd en dit leidde uiteindelijk tot het afschaffen van het pachtsysteem. Pogingen om zelfbestuur te krijgen, Home Rule genaamd, strandden vooralsnog. In het begin van de 20e eeuw werden er diverse politieke (militante) bewegingen opgericht zoals Sinn Féin (Wij Alleen), de Irish Socialist Republican Party en de Irish Citizen Army, die allemaal sterk nationalistische trekjes vertoonden. In 1912 nam het Lagerhuis de Home Rule Bill aan. Door een veto van het Hogerhuis ging dit echter niet door. De Noord-Ierse Oranjemannen zagen het Ierse nationalisme met lede ogen aan en richtten zelfs een eigen leger op, de Ulster Volunteers. Er leek een burgeroorlog uit te gaan breken toen de nationalist (Irish Republican Brotherhood) ook een eigen leger oprichtten, de Irish Volunteers. Door het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog veranderde echter alles. Honderdduizenden Ieren vochten mee aan geallieerde zijde en dachten hierdoor recht op zelfbestuur te kunnen claimen, als een soort beloning. De Irish Republican Brotherhood zag echter juist in de Britse zwakte een gelegenheid om zelfbestuur te bewerkstelligen. Dit alles leidde in 1916 tot een opstand in Dublin. Door een slechte organisatie kwam de Paasopstand al snel tot een eind. De Engelsen stuurden een klein legertje en executeerde veertien opstandelingenleiders. Éamon de Valera, Sinn Féin-voorman, bleef in leven doordat hij een Amerikaans paspoort had.

De parlementsverkiezingen van 1917 werden gewonnen door Sinn Féin. De gekozenen namen hun zetel in Westminster echter niet in, maar kwamen in Dublin bijeen. Onder leiding van De Valera ondertekende men alsnog de onafhankelijkheidsverklaring van de Paasopstand. De Britten stuurden een paramilitaire politiemacht naar Ierland en vochten een bittere strijd uit met de in 1919 opgerichte Irish Republic Army (IRA). In juli 1919 sloot men een wapenstilstand. Na onderhandelingen kreeg Ierland in 1921 de status van vrijstaat binnen het Britse Gemenebest. Men mocht zelfs een eigen buitenlands beleid voeren. Het land werd wel in tweeën gedeeld; de zes noordelijke graafschappen (Ulster) bleven verbonden met het Verenigd Koninkrijk, de overige 26 graafschappen vormden de Irish Free State. Het verdrag veroorzaakte wel een splitsing binnen de IRA. De Republicans of Irregulars onder leiding van De Valera gingen niet akkoord. Het leidde tot een bloedige burgeroorlog die in 1923 gewonnen werd door de voorstanders van het verdrag. In 1926 richtte De Valera een nieuwe partij op, de Fianna Fail. Deze partij won de verkiezingen van 1932 en De Valera werd premier. Het Verenigd Koninkrijk verkeerde in 1934 na het aftreden van Edward VIII in een staatsrechtelijke crisis. De Valera en het parlement namen een nieuwe wet aan waardoor de Britse koning als staatshoofd werd afgezet. Op dat moment werd Ierland een soevereine staat binnen het Gemenebest. In 1938 werd Douglas Hyde gekozen tot de eerste president. Tijdens de Tweede Wereldoorlog bleef Ierland officieel neutraal, alhoewel De Valera en ook de IRA enige pro-Duitse (en dus anti-Engelse) sentimenten niet ontzegd konden worden.

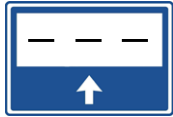
In 1948 werd de regering van De Valera afgelost door een coalitie waarvan Fine Gael de grootste partij was. Deze regering riep in 1949 Ierland tot republiek uit en verliet zo het Britse Gemenebest. Met het aantreden van premier Seán Lemass ging het economisch gezien weer de goede kant op. Buitenlandse bedrijven werden binnengehaald via gunstige vestigingsbepalingen en lage belastingtarieven. De landbouw profiteerde met name van de toetreding in 1973 tot de Europese Unie. Door de crisis in de jaren tachtig steeg de werkloosheid weer snel (tot wel 19% van de

beroepsbevolking), en verlieten 300.000 mensen het land. De parlementsverkiezingen van 1990 werden verrassend gewonnen door Mary Robinson. September 1997 trad Mary Robinson af als president en werd opgevolgd door Mary McAleese. In de kwestie Noord-Ierland werd in 1998 een vredesakkoord getekend tussen Ierland, Noord-Ierland en Groot-Brittannië. Een van de bepalingen was dat de aanspraken op het grondgebied van Noord-Ierland uit de grondwet zouden worden geschrapt.

Bron: Landenweb, <http://www landenweb.com/geschiedenis.cfm?LandID=34&IERLAND>

HANDIGE REISINFORMATIE

Full country name	Ireland
Area	70,282 sq km 14,139 sq km
Population	3.9 million in Ireland
Capital city	Dublin (population 1.5 million)
People	Irish
Language	English, Irish
Religion	95% Roman Catholic, 3.4% Protestant
Government	Democracy
Head of state	Mary McAleese
Prime Minister	Bertie Ahern
GDP	US\$81.9 billion
GDP per head	US\$26,500
Annual growth	4.3%
Inflation	4.8%
Major industries	Computer software, information technology, food products, brewing, textiles, clothing, pharmaceuticals, tourism
Major trading partners	EU (esp. UK, Germany, France, Netherlands), US
Member of EU	yes
Euro zone participant	yes

Bron: Lonely Planet

Paspoort en Visum

U heeft alleen een geldig paspoort nodig. Geen visum.

Openingstijden

De meeste winkels zijn open van 9.00 tot 18.00 uur, maandag tot en met zaterdag. Donderdag is koopavond; dan zijn de winkels tot 21.00 uur geopend. Supermarkten zijn vaak ook op zondag open en hebben door de week flexibeler openingstijden.

Banken zijn door de week geopend van 10.00 tot 16.00 uur, alleen op donderdag tot 17.00 uur. Buiten Dublin sluiten banken vaak voor lunch van 12.30 tot 13.30 uur.

Cafés en bars sluiten door de week rond 23.30 uur. In het weekend is dat 00.30 uur, met een half uur 'drinking-up time'.

Credit Cards

Acces/Mastercard, Diners Club, Visa en American Express zijn algemeen geaccepteerd.

Munteenheid

Voorheen was de Ierse pond de munteenheid, maar sinds 1 januari 2002 wordt er in Ierland met de Euro betaald.

Adapters/Voltage

Ierse stopcontacten zijn gemaakt voor drie-puntsstekers – een Nederlandse stekker past er dus niet in. Adapters zijn verkrijgbaar op het vliegveld en bij reiswinkels in Nederland (ANWB). Voltage is tussen de 220 en 240 Volt, 50 cycles AC.

Telefoneren

Telefoneren naar Ierland: 353 (voor Ierland), netnummer zonder de nul (bijvoorbeeld voor Dublin (0)1) en dan het abonneenummer.

Telefoneren vanuit Ierland: Om vanuit Ierland naar het buitenland te bellen draait u 00, landnummer (bijvoorbeeld 31 voor Nederland), het netnummer zonder de nul en vervolgens het abonneenummer.

Telefoneren binnen Ierland: Publieke telefooncellen zijn er overal in Ierland. Voor sommige heb je een kaart nodig, maar er zijn ook munttelefoons (vooral in het centrum van Dublin). Telefoonkaarten zijn verkrijgbaar op het postkantoor en bij de meeste kranten- en tijdschriftenwinkels.

Handige telefoonnummers

Algemeen alarmnummer: 112 of 999

Tourist Information: 1850 230 330

Emergency Accommodation: 1800 724 724

Operator Assistance: 10

Directory inquiries (Ireland): 11 850

Directory inquiries (International): 11 860

International Assistance: 114

Dublin Bus information: 01 873 4222

Provincial bus information: 01 836 6111

Train information: 01 836 6222

Dublin Airport: 01 814 1111

Taxi lost and found: 01 475 5888

Passport office: 01 671 1633

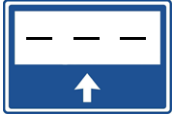
Notities

Notities

Notities

